

Dekameronen

Dekameronen

☞ *Dekameronen* er ei samling på hundre noveller av den italienske diktaren Giovanni Boccaccio. Samlinga er truleg skriven i åra 1348–1353. Boka er hovudverket til Boccaccio og det einaste verket som er bevart.

☞ Boccaccio skreiv novellene sine på folkespråket, italiensk, og blir rekna for grunnleggjaren av den italienske prosadiktinga.

☞ Tittelen *Il Decamerone* tyder tidagarsverket. Rammeforteljinga i boka gir oss bakgrunnen for denne tittelen: Ti ungdommar flyktar frå pesten som heimsøker byen Firenze, til eit hus på landet. For å korte tida fortel dei kvarandre historier. Alle må finne på ei ny historie kvar dag, og etter ti dagar har dei fortalt hundre noveller. Så dreg dei attende til Firenze.

☞ *Dekameronen* er eit bevisst komponert verk. Boccaccio samlar novellene tematisk ved hjelp av rammeforteljinga: Kvar dag vel ungdommane ein ny konge eller ei ny dronning, som så avgjer temaet som alle forteljingane denne dagen skal handle om.

Innhald

Cil temps de charles roy de
sicile. ou temps du quel les
sinnous furent greues et
pours lors de sicile. En la
cite de palerme demouroit un
vray noble homme appelle leonard. Il avoit
une tres noble femme seule fille et
de si noble maniere a mener. En cellu
temps pierre roy de aragon et seign
de sicile faillit a palerme une moult
deille et grande feste a ses barons. ce fut
jour le roy pierre a la maniere de nostre
seigneur iouir. Si adont vint la fille du
dieu leonard appellee elisee une digne
femme ou elle estoit avec autres fe
mes le roy courant et iouir de bon
plaisir a l'extre. le roy plaisir eut a
la fille que dehors elle qui sonnant le
regardoit ne pensoit a autre chose
que a son grant et hault amour. une
chose mit empeschement lespace de la
fille quant elle confidera sa digne con

☞ Bakgrunnen for rammeforteljinga i *Dekameronen* er ein pestsjukdom som rammar Firenze. Denne pestsjukdommen er ein historisk realitet, for våren og sommaren 1348 vart byen heimsøkt av pesten.

☞ Samlinga inneheld ein del kjærleikshistorier, men også mange tekstar om heilt andre emne. Boccaccio er ikkje oppteken av å skildre fysisk kjærleik i detalj, men han vil vise kva for ei sterk kraft kjærleiken er, og kor mykje menneska er villige til å gjere for å vinne den dei elsker.

☞ Persongalleriet i novellene omfattar menneske frå alle lag av folket. Hovudpersonane må ofte kjempe mot dumskap og vanetenking, for eksempel unge forelska par som er i konflikt med vrangforeldre. Andre forteljingar handlar om kor gale det kan gå når ein ikkje kan leve i pakt med naturgitte kjensler og drifter. Det er særleg munkane og munkevesenet som blir latterleggjorde i desse forteljingane.

Sjanger

☞ Ordet novelle kjem frå italiensk og tyder nyhende. På 1200-talet vart omgrepet for første gong brukt om forteljingar. På den tida var novellene korte, populære forteljingar om meir eller mindre aktuelle hendingar.

☞ Boccaccio blir rekna som skaparen av den skjønnlitterære novella. Verket hans har inspirert andre europeiske diktarar som Geoffrey Chaucer, Margarete av Navarra og Miguel de Cervantes til å skrive liknande samlingar. Mange har også utnytta stoffet i forteljingane til å skape nye verk, for eksempel William Shakespeare og Jonathan Swift.

☞ I dag bruker vi omgrepet novelle berre om relativt korte skjønnlitterære forteljingar, gjerne slike som konsentrerer seg om ei hending som utgjer eit vendepunkt i livet til ein person.

